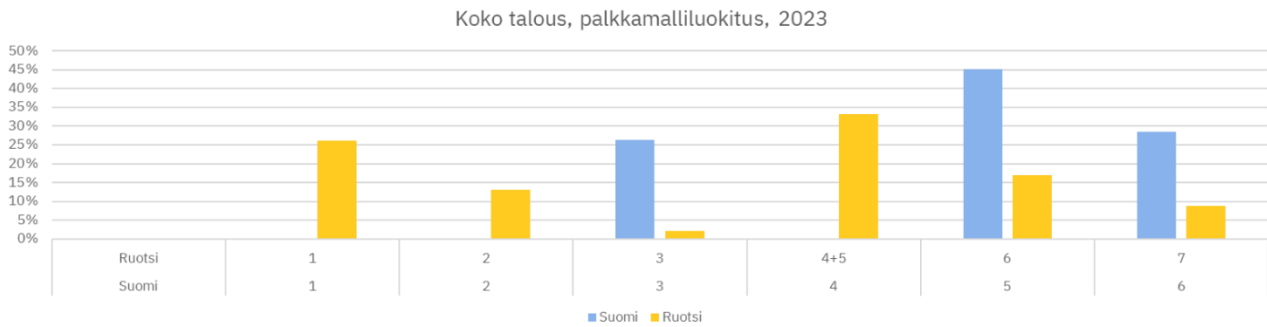
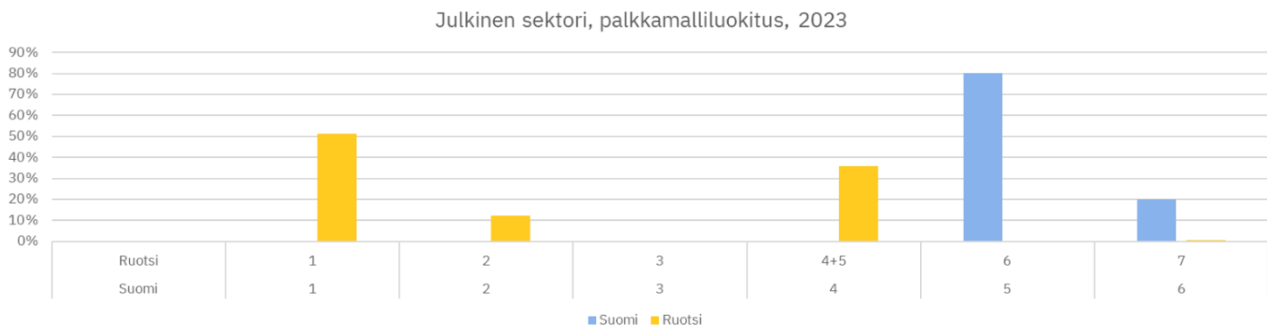

LIITE: Palkkamalliluokitus Suomessa ja Ruotsissa

Palkkamalliluokituksessa luokat 1-3 edustavat paikallisemman sopimisen ja Ruotsin 4-7 sekä Suomen 4-6 yleiskorotuspainotteisia palkkaratkaisuja. Lähde: EK, Medlingsinstitutet. Tarkempi jaottelu liitteen toisella sivulla.

Koko talouden osalta vuoden 2023 sopimusratkaisuissa Suomessa korostuvat yleiskorotukset (luokka 7) sekä yleiskorotukset ja paikalliset erät (luokka 6). Ruotsissa korotukset ovat yleisimmin erilaisia palkkapottimalleja (luokat 4-5) sekä täysin numerottomia paikallisesti sovittavia sopimuksia (luokka 1). Suomessa paikallisesti sovittaviin palkkaratkaisuihin on yleisesti sovittu jokin perälauta korotuksille ja yleiskorotukselle (luokka 3).

Palkkamalliluokituksessa luokat 1-3 edustavat paikallisemman sopimisen ja Ruotsin 4-7 sekä Suomen 4-6 yleiskorotuspainotteisia palkkaratkaisuja. Lähde: EK, Medlingsinstitutet. Tarkempi jaottelu liitteen toisella sivulla.

Suomen ja Ruotsin palkankorotusmallien erot korostuvat julkisella sektorilla. Suomessa vuotta 2023 koskevissa julkisen sektorin ratkaisuissa palkkamallit olivat joko pelkkää yleiskorotusta (luokka 7) tai yleiskorotusta ja paikallista erää (luokka 6). Ruotsissa julkisella sektorilla sovittiin käytännössä joko numerottomista sopimuksista (luokka 1) tai palkkapotista ilman yksilöllistä takuuta (luokka 4).

Suomessa käytetty palkkamalliluokitus:

1. Korotuksesta sovitaan paikallisesti, ilman perälautaa
2. Korotuksesta sovitaan paikallisesti, perälautana korotuksen suuruus
3. Korotuksesta sovitaan paikallisesti, perälautana korotuksen suuruus ja/tai yleiskorotus

4. Kustannusvaikutus (palkankorotusvara työehtosopimuksista, korotus jaetaan paikallisesti, voi sisältää perälaudan minimikorotuksesta)
5. Yleiskorotus ja paikallinen erä
6. Yleiskorotus

Ruotsissa käytetty palkkamalliluokitus:

1. Paikallinen palkanmuodostus ilman rajoituksia (nk. sifferlösa avtal).
2. Paikallinen palkanmuodostus, jossa on perälauta palkankorotusvaran suuruudesta – jos paikallisesti ei päästä sopuun palkankorotuksen suuruudesta, korotus määräytyy työehtosopimuksessa määritellyn ns. perälaudan mukaisesti.
3. Paikallinen palkanmuodostus, jossa on perälauta palkankorotuksen suuruudesta ja jonkin tyyppinen yksilöllinen takuu – jos paikallisesti ei päästä sopuun palkankorotuksen suuruudesta, korotus määräytyy työehtosopimuksessa määritellyn ns. perälaudan mukaisesti. Sen lisäksi tähän kuuluu määräyksiä jokaiselle taatusta vähimmäiskorotuksesta.
4. Palkkapotti ilman yksilöllistä takuuta – työehtosopimus määrittelee palkankorotusvaran mutta jättää jakamisen paikallisille sopijapuolille.
5. Palkkapotti yksilöllisellä takuulla tai vaihtoehtoisesti minimikorotusta koskevalla perälaudalla.
6. Yleiskorotus ja palkkapotti – työehtosopimus määrittelee kaikille tulevan yleiskorotuksen ja sen päälle paikallisten osapuolien kesken jaettavissa olevan palkkapotin.
7. Yleiskorotus – työehtosopimus määrittelee kaikille tulevan yleiskorotuksen tason.

Verrattuna Ruotsissa käytettyyn jaotteluun, Suomen jaottelussa kohta 4. kustannusvaikutus on käytännössä yhdistelmä Ruotsin jaottelun kohtien 4.–5. palkkapottimalleista.